

เทศน์เช้า วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว! เราตั้งใจฟังธรรมะนะ เวลาหลวงตาท่านมาโครงการช่วยชาติ ท่านมาพูดที่สวนแสงธรรมว่า เราทำให้ลูกศิษย์บอบช้ำ เวลาท่านมานะ มาโครงการช่วยชาติ ทำให้ลูกศิษย์บอบช้ำ เพราะเราแสวงหา เราแสวงหาปัจจัยเครื่องอาศัย เราแสวงหาปัจจัยเพื่อถวายท่าน เพื่อให้ท่านเอาไปกุ้ชาติ ท่านบอกว่า ท่านทำให้ลูกศิษย์บอบช้ำ ลูกศิษย์ที่หัวใจเป็นธรรมบอบช้ำ แต่เวลาจำเป็นต้องพูด เพราะอะไร จำเป็นต้องพูดเพราะไอ้คนที่มันไม่ให้ ท่านพูดถึงคนที่ไม่ให้ คนที่ไม่ช่วยเหลือเจือจานสังคม คนนั้น ท่านพูดเพื่อตรงนั้น เรื่องของท่าน เรื่องของศีล เรื่องของสมาธิ เรื่องของปัญญา

เรื่องของท่านๆ ถ้าจิตใจของคนที่มีมันดี เรื่องของท่านเป็นเรื่องพื้นฐานใจ เพราะมันอยากให้อยู่แล้ว แต่ท่านไม่ต้องการตรงนั้น เวลาท่านมาท่านบอกว่าท่านมาเอาหัวใจคน มาเอาหัวใจคน มาเอาสัจจะความจริงใจ แต่นี่หัวใจคน เห็นไหม คุณดี ท่านบอกว่า เวลาพระ พระมาจากใคร? พระก็มาจากลูกชาวบ้าน ก็ลูกพ่อแม่ สังคมนั้นแหละ เขามีลูกมา ลูกมาบวชเป็นพระ แล้วเวลาสังคมเขาเดือดร้อน พระต้องไปช่วยเหลือเขาไหม เขาบอกไม่ใช่กิจของสงฆ์ๆ

ใช่ กิจของสงฆ์คือเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา นั่นเป็นความจริง แต่ในเมื่อกิจของสงฆ์ ท่านทำของท่านเสร็จแล้ว ท่านทำเสร็จแล้วท่านถึงมาสงเคราะห์โลก

คำว่า “สงเคราะห์” ถ้าสงเคราะห์นั้น คนที่เป็นสายบุญสายกรรมท่านก็จะร่วมสงเคราะห์ด้วย คนพวกนี้เขาจะชวนชวย ท่านบอกว่าเราทำลูกศิษย์ของเราให้บอบช้ำ บอบช้ำเพราะมันต้องชวนชวยมาไง แต่เวลาท่านพูดท่านบอกว่ามันไม่ใช่หน้าที่จะดึงเอาได้ เราต้องชวนชวยของเรามา แต่ที่พูดๆ นี้พูดเพราะคนที่...จริงๆ แล้วคือเขาไม่ทำประโยชน์พวกเขา ทำประโยชน์เพื่อตัวเอง

เราทำลูกศิษย์ของเราบอบช้ำ แต่เวลาไปไหน เราไม่ต้องการวัตถุสิ่งใดทั้งสิ้น เราต้องการ หัวใจคน หัวใจคน

แต่นี้หัวใจคน สิ่งทีกระทำให้มันก็ทำแบบนั้น ถ้ามันเสียสละ เสียสละเพราะอะไร เพราะ ประเพณีวัฒนธรรม ประเพณีวัฒนธรรมนะ มันเป็นวัฒนธรรมประเพณี ประเพณีนี้สมมุติ สิ่งที สมมุติๆ คนที่เขาไม่ศรัทธาเขาไม่เชื่อ สิ่งทีสมมุติเขายังทำไม่ได้เลย สิ่งทีสมมุติคือของโลก เรื่อง โลกๆ เรื่องสาธารณะ เรื่องของสังคมไง แล้วสังคมถ้าทำคุณงามความดี ใครทำดีมันก็ได้ดี ใคร ทำดีก็ได้ดี ได้ดีทีไหน นี่ได้ดี กลิ่นของศีลหอมทวนลม คนคนนั้นเป็นผู้เสียสละ คนคนนั้นไม่เอา รัตเอาเปรียบใคร คนคนนั้นไม่เคยรังแกใคร คนคนนั้นมีแต่ช่วยเหลือ คนคนนั้นมีน้ำใจคอยโอบ อ้อมอารี เขาจะว่าคนคนนั้นแล้วใหม่ นี่กลิ่นของศีลใจ

บอกว่า เวลาทำบุญกุศลแล้วไม่ได้บุญ

เวลาถือศีลนะ นี่ธรรมะคุ้มครอง คุ้มครองเพราะอะไร คุ้มครองเพราะเราถือศีล เรามีศีล ของเรา เรามีความปกติของใจ ศีลคุ้มครองเพราะอะไร เพราะมันเป็นความสุจริต ความสุจริต ความดีงามมันคุ้มครองเราทั้งนั้นแหละ ทีนี้มันคุ้มครอง คุ้มครองทีไหนล่ะ คุ้มครอง เห็นไหม หัวใจเราสุจริต มันทำสิ่งใดมันทำด้วยเต็มไม้เต็มมือทั้งนั้นแหละ มันไม่มีสิ่งใดแอบแฝงใจ มันทำ ได้สบายใจนะ ถ้ามีศีล

กลิ่นของศีลหอมทวนลม เพราะเราทำคุณงามความดีของเรา แต่เราทำบุญกุศลว่าทำบุญ แล้วไม่ได้บุญ ทำดีแล้วไม่ได้ดี...จะเอาบุญอะไรล่ะ จะเอาบุญอย่างทีตัวปรารถนาใช่ไหม อันนั้น มันค้นหาความทะยานอยากใช่ไหม บุญมันคืออะไรล่ะ เห็นไหม สิ่งนี้เป็นสิ่งทีเป็นสาธารณะ ขนาดเป็นเรื่องสาธารณะเรายังทำไดยาก เราทำนะ คนทีเขาทำไม่ได้ เขาทำไม่ได้เลย แต่คนทีเขา ทำได้ เขาทำได้ เขาทำเมื่อไหร่มันก็เป็นประโยชน์ของเขา นั่นประโยชน์สาธารณะ แล้ว ประโยชน์เราล่ะ

ถ้าประโยชน์จริงๆ ความจริงๆ ความจริง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระ อานนท์ “อานนท์ เธอบอกบริษัท ๔ นะ...” เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน ประชาชน บริษัท ๔ กษัตริย์ พวกวัชชีเขาเอาดอกไม้รูปเทียนมาถวายมหาศาลเลย เพราะเขารัก เขาบูชามาก เพราะมันรำลึกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน ก็จะได้เห็นครั้ง สุดท้ายว่าอย่างนั้นเถอะ จะมาดูใจกัน จะมาครั้งสุดท้าย เอาดอกไม้รูปเทียนมาคารวะไป

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอนอยู่ บอกพระอานนท์ “อานนท์ เธอบอกเขาจะบอกเขาว่าจงปฏิบัติบูชาเราเถิด อย่างบูชาเราด้วยอามิสเลย” การปฏิบัติบูชาๆ นี่มันเป็นความจริงๆ

นี่ไง เวลาความจริงทำไม่ได้ เวลาทำบุญกุศล ขนาดว่าเขาไม่ทำเขายังไม่ไปไม่ได้ ไปวัดไปวาไม่ได้ ไ้ไปวัดไปวา โอ๊ย! ไปด้วยกระแสน้ำลม ไปด้วยความครึกครื้นนะ เวลานั่งภาวนาเหลือ ๒ คน กลับบ้านหมด เหลือ ๒ คน ไ้มาปฏิบัติในวัด ปฏิบัติแล้วเหลือก็คน

อันนั้นความจริงของเรา ความจริงของเรา สัจธรรมของเรา ศีล สมาธิ ปัญญา มันของของเรา เวลาของของเรา ของจริงๆ มันไม่เอากัน แล้วเอาไม่ได้ เวลาของสังคมโลก กระแสน้ำลม กระแสน้ำลมว่าทำแล้วจริงหรือไม่จริง มันยังทำได้ขนาดนี้ เขาว่าเป็นอามิสๆ ไร อามิสคือแรงขับ

รถมันจะไปได้ น้ำมันเต็มถัง รถไปได้ไกล คนนี้มีวาสนาครั้งถึง ไ้เรามี ๑ ใน ๔ ถึง มันไปได้ไกลขนาดไหน คำว่า “เสียบึง” เห็นไหม คนแต่่า คนแก่ ไม้ไ้ใกล้ฝั่งๆ เขาจะทำสมบัติของเขา เวลาที่ว่าอาหาร ๔ ในวิญญูะ พรหม ผัสสาหาร เทวดาลงมา วิญญูณาหาร มนุษย์ กวพิงการาหาร คืออาหารคำข้าว มโนสัญเจตนาหาร คนเราจะเดินทาง เกิดภพใดชาติใด อยู่อย่างใด ใช้ชีวิตอย่างใด กินอาหารอย่างใด กำเนิด ๔ อาหาร ๔ เราทำบุญกุศลกันอยู่ที่นี่ เวลาทำบุญกุศล ใครเป็นคนทำนี้เราไม่ทำอะไรกับใครเลย แล้วบอกว่าบุญมันเป็นทิพย์ๆ มันเป็นวิญญูณาหาร เขาบอกวิญญูณาหาร วิญญูณคือความรับรู้ นี่มันเป็นทิพย์ๆ แล้วบอกว่าเดี๋ยวเรานึกเอาเลย เราจะมีปราสาท ๕ หลัง เราจะมีสมบัติมหาศาลเลย แต่กูไม่เคยทำ กูนึกไม่ออก ปราสาทเป็นอย่างไร อ้อ! ปราสาทมันคงเป็นงเด็กเวลาเขาเผาไฟอย่างนั้นมั้ง ไ้กระดาษปะๆ คงเป็นแบบนั้นมั้ง อ้าว! ปราสาทอะไรของมึง

แต่ถ้าเราทำ เราทำ ทิพย์สมบัติๆ มันอยู่ที่นี้ เราทำ เห็นไหม อาหาร ปัจจัยเครื่องอาศัยที่โยมถวายอยู่ที่นี่ ถวายมา ๒๐ ปีที่แล้ว ๓๐ ปีที่แล้ว โยมคิดดี สดๆ ร้อนๆ โยมคิดถึงอาหารที่เคยทำบุญมา เมื่อพรรษาที่แล้ว พรรษาก่อน มันยังไม่เนาไม่บูดเลยนะ แต่ถ้ามันเป็นวัตถุ เป็นอาหารวันเดียวมันก็น่าก็บูดแล้ว นี่วิญญูณาหาร ที่นี้วิญญูณมันตอกย้ำในใจๆ ไร เวลาเป็นเทวดา อินทร์ พรหม ถ้าไปเกิด ไ้สิ่งนี้มันส่งเสริมไป นี้อริยทรัพย์ๆ ทรัพย์สมบัตินี้มันเป็นของเรา นี่ความจริง นี่พูดถึงความจริงนะ แต่มันจะเกิดขึ้นได้อย่างไรละ มันจะเกิดได้จากการกระทำ เราทำทาน เราทำทานเป็นอามิส อามิสที่ว่าทำทาน นี่สมบัติสาธารณะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ฉลาด รื้อสัตว์ชนสัตว์ ไอ้ที่โง่เขลาเบาปัญญา ขนาดไหน ก็ให้มันได้สมบัติของมันไป เทศน์ว่าการ ถ้ามีศรัทธาความเชื่อของมัน ถ้ามันทำของมัน นั่นล่ะสมบัติของมัน สมบัติกับใจดวงนั้น ใจดวงนั้นเป็นคนทำ ใจดวงนั้นจะได้ของมันไป แล้วเวลาเราพูดถึงสมบัติ เราก็อยากนิพพานทุกคนเลย อยากได้มรรคผลนิพพาน มรรคผลนิพพาน แล้วมรรคผลนิพพานมันเกิดจากตรงนั้นไหมล่ะ

เราจะทำบุญกุศลมากน้อยขนาดไหน หลวงตาท่านบอกว่า เราจะทำบุญกุศลขนาดไหน ถึงที่สุดเราจะพ้นจากทุกข์ เราต้องภาวนา “ทาน ศีล ภาวนา” การที่มันจะมีมรรคมีผล มันต้องใช้ ปัญญาญาณ ปัญญาญาณมันเกิดจากจิต มันต้องทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบแล้วมัน ปัญญาญาณ ปัญญาที่เรามีกันอยู่นี้เขาเรียกว่าวิชาชีพ มันเป็นโลกียปัญญา ปัญญาทางโลก การศึกษา การค้นคว้า การศึกษา การค้นคว้าเดี๋ยวมันก็ลืม เดียวก็ทบทวนอยู่ใช้ใหม่ เพราะเราทำ มาเองเราก็ยังลืมเลย

แต่ถ้าจิตเราสงบแล้ว จิตมันออกฝึกหัดใช้ปัญญา มันเกิดภาวนามยปัญญา มันเกิดปัญญา ญาณ ปัญญาญาณอันนั้น เอาหัวที่มันคิดมันก็ไม่ลืม ทำอย่างไรมันก็ไม่ลืม มันฝังใจ เพราะอะไร เพราะกิเลสมันอยู่ที่ใจ เวลามันสำรอก มันคายกิเลสของมัน มันเป็นในตัวมันเอง มันจะลืมได้ไหม มันเป็นไปได้

แปลเป็นเราเดี๋ยวนี้เขาทำได้ แปลเป็นอยู่กับเรานั้นก็อยู่กับผิวหนังตลอดไป ไอ้ที่มันใจ มันแปลใจ ใจมันเจ็บ ใจมันป่วย ใจมันมีวิชา ใจมันมีสิ่งที่ครอบงำมันอยู่ แล้วสิ่งที่ครอบงำอยู่มัน ปิดหูปิดตา เราก็ไม่ทันมัน พอมันปิดตาแล้วมันจูงจุมก เราเดินตามมันไปหมดเลย ทำอะไรก็ทำตามไปหมดเลย อ้าว! ก็เราคิดเอง เราใช้ปัญญาเอง เราเป็นคนมีปัญญา เราคิดแล้วเราก็มั่นต้อง ถูกต้องดีงามไปหมดแหละ...นั่นถูกต้องดีงามของใครล่ะ

มันชอบ เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในพระไตรปิฎก เห็นใหม่ แง่มุมใด สิ่งนี้มันเกิดขึ้นมาจากประเพณีวัฒนธรรม วัฒนธรรมพื้นถิ่นแต่ละที่ไม่เหมือนกัน เพราะครูบาอาจารย์ที่ท่านฉลาด ท่านค้นคว้า ท่านชอบสิ่งใด ท่านก็เอาสิ่งนั้นมาเป็นผู้นำ ผู้นำ สังคมเขาทำตามนั้น นี่ประเพณีวัฒนธรรมพื้นถิ่น ตำนานในท้องที่มันแตกต่างกันไปๆ นั่นล่ะมัน มาจากผู้นำ นี่ศึกษาให้ดี ศึกษาให้ดี พอถึงที่สุดแล้วมันจะเข้าสู่พระไตรปิฎก

พระไตรปิฎกเวลาสอนขึ้นมามันยังแตกต่างหลากหลายไป ถ้าแตกต่างหลากหลายไป เวลาเราศึกษามาๆ เราชอบสิ่งใดละ เราชอบสิ่งใดเราก็มองว่าสิ่งนั้นเป็นธรรมๆ แล้วมันเป็นจริงหรือเปล่า เป็นจริงไหมละ มันก็เหมือนทางวิชาการ ศึกษาขึ้นมา ค้นคว้ามา นี่ธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดาของเธอ เป็นศาสดา ศาสดาเป็นผู้ชี้ทาง ผู้ชี้ทางให้ใคร? ผู้ชี้ทางให้ใจได้การกระทำ แล้วใจมันได้กระทำหรือยัง ถ้าใจมันกระทำขึ้นมา มันฝึกหัดขึ้นมา มันจะเข้าใจศีล สมาธิ ปัญญา มันถึงจะเห็นจริงเห็นแจ้งไง เห็นแจ้งว่า อ้อ! อันนี้เป็นสมบัติ เป็นทาน ทาน ศีล ภาวนา

เพราะทานชักให้เราเข้ามาศึกษา ชักให้จิตใจเราเปิดกว้าง เพราะทาน เห็นไหม คุณั่งสมาธิ สิ เวลานั่งสมาธิ นั่งสมาธิไปแล้วมันอึดอัดขัดข้อง นั่งสมาธิไปแล้วเจ็บ เวทนามันเกิด ทุกอย่าง มันเกิด มันบีบคั้นมาตลอด นี่ก็เหมือนกัน เวลากิเลสมันบีบคั้นหัวใจ ถ้าเรื่องของทานๆ นี่การเสียดละ การฝึกฝน การต่อสู้ ต่อสู้กับความตระหนี่ถี่เหนียว มันก็เหมือนกับเวลาเรานั่งสมาธิ พอเวทนามันเกิด มันเจ็บๆ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาจะทำทาน มันไม่ให้ๆ อ้าว! ของกูๆ มันไม่ให้

นี่ไง ผู้ที่ฉลาด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝึกฝน สิ่งที่ทำมามันเป็นกุศลโอบายใน วัฒนธรรม แต่ถ้าคนที่มันเห็นแก่ตัว มันก็บอกว่าทำบุญแล้วได้บุญมากๆ...บุญมากมันอยู่ที่ไหน บุญมากมันอยู่ที่วัตถุหรือ

บุญมากมันอยู่ที่เจตนาละ เจตนาที่สะอาดบริสุทธิ์ ปฏิภาหุ ผู้ให้ เราได้สมบัติมาด้วย สุจริต เราให้ด้วยศรัทธาความเชื่อ ด้วยปัญญาของเรา ให้แล้วเรามีความพอใจของเรา นี่ผู้รับๆ เนื้อนาบุญของโลก ถ้ารับแล้ว ไซ้ของเขา คุณค่าของเขา ประโยชน์ของเขา นี่ไง เวลาหลวงตาท่านพูด เห็นไหม ชาวบ้านเขาได้ ๕ ได้ ๑๐ มา สิ่งใดดีๆ ของเขา เขาเอามาถวายพระ พระก็หัวโล้นๆ ไม่มีอาชีพกับเขา แล้วก็มีเครื่องยนต์กลไกดีกว่าเขา พระต้องอยู่เหนือสังคมเหนือโลก นั่นละกิเลสทั้งนั้นแหละ

ฉะนั้น พระที่ประพฤติปฏิบัติ อदनอนผ่อนอาหาร ท่านดูแลสุขภาพของท่าน ท่านจะไม่มีโรคภัยไข้เจ็บจนเกินไปนัก แต่ธรรมดารา่างกายมันเป็นรวงรังของโลก การชราคร่ำคร่าไปมันเป็นโรครชรา มันเป็นเรื่องธรรมดา นี่ไง ถ้าท่านมีสติปัญญา อันนั้นถ้านักปฏิบัติแล้ว นั่นละมันทำให้เกิดตถกวังศ์ เวลาภาวนาไปก็วิตกกังวล เวลาฉันเข้าไปในร่างกายแล้วมันก็เกิดชั้นทับจิต นั่นสิ่ง

ใดที่มันเป็นไขมัน มันเป็นอย่างอื่น แล้วก็ไปนั่งภาวนา ไปต่อสู้อันนั้นเลย ถ้าคนขาดสติ ทำสิ่งใดไป แล้วไปนั่งภาวนาก็ไปสัพหงกโงกวง

เวลาภาวนาก็อยากได้สมาธิ เวลาภาวนาก็อยากมีปัญหา แล้วเริ่มต้นมา ต้นทาง เวลาปฏิบัติสงขยา โยๆ บิณฑบาตเป็นวัตร แล้วจัดอาหารลงบาตร แล้วสิ่งที่มันเป็นโทษกับร่างกาย หยิบใส่ปากทำไม ทำไมไม่มีสติปัญญา ถ้ามีสติปัญญามันก็ไม่หยิบใส่ปาก ไม่หยิบใส่ปากมันก็ไม่ให้ผลกับพลังงานที่ทับหัวใจใจ ถ้ามันมีสติปัญญาไปเรื่อยๆ

นี่พูดถึงแม่แต่เอาเข้าร่างกาย ถ้ามีสติปัญญา เขาต้องมีสติปัญญาของเขา แล้วเวลาปฏิบัติหกๆ ผู้ที่เป็นผู้รับๆ รับแล้วทำอะไรต่อ รับแล้วเป็นประโยชน์กับใคร เป็นประโยชน์ที่ไหน เห็นไหม ถ้ามันเป็นประโยชน์ มันเป็นประโยชน์

ฉะนั้น ทำบุญแล้วได้บุญมากๆ...บุญมากอยู่ที่เจตนา ในสมัยพุทธกาลนะ มีทุกตะเจ้ญใจอยากบวชมากๆ ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทุกตะเจ้ญใจไม่มีใครอยากให้บวช ไปหาใคร ใครก็ไม่ให้บวช เพราะเขาเป็นคนทุกข์คนยาก เวลาไปหาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าอยากบวชมาก ไปหาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเรียกประชุมสงฆ์ ประชุมสงฆ์ว่า “ทุกตะเจ้ญใจนี้เคยมีคุณกับใครบ้าง”

พระสารีบุตรยกมือเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามพระสารีบุตรว่า “เขามีคุณอะไรกับเธอ”

“เขาเคยใส่ข้าวข้าพเจ้า ๑ ทัพพีครับ”

๑ ทัพพีที่เขาเคยใส่บาตรพระสารีบุตร พระสารีบุตรบอกว่าเขามีคุณ เขามีคุณกับพระสารีบุตร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ถ้าเขามีคุณกับเธอ เธอจงให้เขาบวช”

พระสารีบุตรเอาทุกตะเจ้ญใจนั้นไปบวช แล้วเอาไปฝึกไปหัด ฝึกหัดภาวนา เวลาพระสารีบุตรไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถามตลอด “สารีบุตร สัทธวิหาริกของเธอสอนได้ยากไหม สัทธวิหาริกของเธอสอนได้ดีไหม” เพราะเขาเป็นคนทุกข์คนยาก เขาอยากจะได้มรรคได้ผล เขาได้บวชแล้วเขามีครูบาอาจารย์ที่ดี ครูบาอาจารย์ที่ตั้ง

สอนชี้นำเข้าไปสู่สัจจะความจริง เขาชวนขวายเป็นเขา เขาพยายามของเขา ถึงที่สุดเขาได้เป็นพระอรหันต์

เขาได้เป็นพระอรหันต์เพราะข้าวทัพพีเดียว ข้าว ๑ ทัพพีเท่านั้น แต่จิตใจของเขา เขาอยากบวช เขาอยากประพฤติ เขาอยากปฏิบัติของเขา แต่มันไม่มีใครให้เขาบวช ไม่มีใครดูแลเขา แต่ไปฟ้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก นี่ทุกตะเจิญใจ อยู่ในพระไตรปิฎก

มันสำคัญที่นี้ไง บุญกุศลสำคัญที่หัวใจของเรา เรามีเจตนาดี เรามีเจตนาถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี่รัตนตรัยเป็นที่พึ่ง รัตนตรัยเป็นที่พึ่ง เราไม่มีสิ่งใดเป็นที่พึ่งเลย เราพึ่งที่นี้ รัตนตรัยเป็นที่พึ่ง เป็นพุทธมามกะ แล้วเวลาจริงๆ แล้ว เราพุทธโง่ๆ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดจริง “ถ้าเธอจะระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เธอไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔” คือไปที่อินเดียนั่น

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่มั่นท่านบอกว่าหลงธาตุๆ นี่ไปเอาธาตุข้างนอกทำไมไม่เอาธาตุรู้ เวลาพุทธโง่ๆ เราจะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่นี้ เราจะเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตัวเป็นๆ เราเข้าไปถึงพุทธโง่ของเรา เราจะได้สัมผัสองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต” ถ้าเรามีสติ มีความมั่นคง เราทำของเราได้ทั้งนั้นแหละ

แต่มันอ่อนแอไง เวลาจะไปทำบุญกุศล ทำบุญกุศลก็ไม่เคยไป เวลาจะไปก็ไปสังเวชนียสถานทั้ง ๔ ไปให้มันปลื้มใจใจ โอ้โฮ! ถิ่นมาเครื่องบินนะ ยิ่งถ้าไปปฏิบัติธรรมภาษาอังกฤษบอกพวกนี้โฮโซนะ ภาษาไทยปฏิบัติไม่ได้ เขาปฏิบัติภาษาอังกฤษ

ก็แค่ภาษา ภาษาก็สมมุติ แล้วภาษาธรรมละ ภาษาธรรมคือภาษาใจ ใจสงบจริงใหม่ ถ้าใจสงบจริง เขาจะบอกว่าจิตสงบเป็นแบบใด แล้วถ้าสงบแล้วนะ พุคกับคนที่ไม่สงบ พุคกันไม่รู้เรื่อง ไอ้คนไม่เคยสงบก็ว่าของฉันทว่างๆ ของฉันทว่างๆ...ว่างๆ ก็อวกาศใจ จักรวาลนี้มันว่าง มันลอยไว้เก็บขยะอวกาศ ความว่างบนอวกาศมันเอาไว้เก็บขยะ

แต่ถ้ามีสติปัญญา ถ้าเป็นสมาธิเป็นอย่างไร มันว่างอย่างไร มันเป็นอย่างไร เต็มวันนี้นั้นเห็นห่างจากหลักความจริงออกไปเรื่อยๆ ด้วยกระแสสังขม สังขมใครมากกว่า ประชาธิปไตยยก

มีออๆ โอ้ย! ว่างๆ ว่างๆ แล้วก็ เป็นพระอรหันต์ พระอรหันต์โดยจี๋ลอยน้ำ ไม่รับผิชอบสิ่งใด ไม่ได้เห็นสิ่งใด ไม่มีปัญญาสิ่งใด

แต่ถ้ามันเป็นความจริง สามเณร ๗ ขวบเป็นพระอรหันต์ในสมัยพุทธกาล เป็นพระอรหันต์ก็ต้องมีปัญหา พระอรหันต์เกิดจากปัญญาญาณ อาสวักขยญาณขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นไปไม่ได้ที่เขาจะโผล่ขึ้นมา เขาจะผุดขึ้นมาโดยที่ไม่มีสติปัญญาอะไรเลย แล้วเป็นพระอรหันต์ เป็นไปไม่ได้ มันไม่มีเหตุ มันเป็นไปไม่ได้ มันจะเป็นไปได้มันต้องมีมรรค ๘ มันต้องมีมรรค ๘ มันมีทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค มันมีอริยสัจ มันมีสัจจะความจริง

สัจจะความจริงมันเกิดจากไหนล่ะ? มันเกิดจากหัวใจ หัวใจที่เป็นจริงนี่แหละ หัวใจที่เวียนว่ายตายเกิดนี่แหละ เวลาตายเขาไปเผากันที่เชิงตะกอน เขาไปเผากันที่เมรุ แต่ไม่มีใครเคยเผาหัวใจได้ ไม่มีใครเคยทำลายกิเลสในหัวใจได้ เว้นไว้แต่มรรค ๘ ทบะธรรมมันจะแผดเผา ทบะธรรมมันจะแผดเผา แผดเผาหัวใจนี้ให้หัวใจมันฟ่องแผ้ว ให้หัวใจมันถึงที่สุดใจ

นี่ไง เวลาหลวงตาท่านบอก เราทำลูกศิษย์ของเราให้บอบช้ำ แต่เราพูด เราพูดถึงคนที่เขาไม่ให้ เรามาที่นี่เรามาเอาหัวใจคน หัวใจคนสำคัญ ความรู้อันนั้นสำคัญ

ท่านมาเอาหัวใจคน แต่ในเมื่อพระเกิดมาจากพ่อจากแม่ พระก็เกิดมาจากสังคม สังคมเดือดร้อนท่านถึงได้ออกไปช่วยสังคม

“ไม่ใช่กิจของสงฆ์ ไม่ใช่กิจของสงฆ์” นั่นพูดด้วยความเห็นของเขา

แต่ผู้ที่เขา มีคุณธรรม เขาทำของเขา ทำด้วยสัจจะ ทำด้วยความจริง ทำด้วยหัวใจนั้น เพื่อสังคมโลกนะ เห็นไหม ไม่เบียดเบียนตนและผู้อื่น พยายามรักษาตนให้ได้ แล้วจะเป็นที่พึ่งของสังคม เอวัง